

Valsts kontroles rezultāti
Salaspils domē.

1.-2. lpp.

Zemnieki no Valmieras atgriežas
ar vērtīgu pieredzi.

3. lpp.

Skūpstieties uz veselību!

3.lpp.

Salaspils Vēstis

Nr. 10 (145) - 1999. g. 12.martā

SALASPILS PILSĒTAS AR LAUKU TERITORIJU DOMEŠS IZDEVUMS

cena 10 santīmu

Politiski represēto organizācija lūdz visus
Salaspilī dzīvojošos represētos tikties atceres vakarā
š.g. 25. martā plkst. 18:00 k.n. **Enerģētikiš.**
Pietiekies pa tālruni 41691 (Zoja Rīmša).

PU Dzīvoklis īrnieku zināšanai!
Īres un komunālo pakalpojumu maksājumus pieņem Enerģētiku
ielā 9 un veikalā *Daugava* (Rīgas Komerčbankas bijušajās
norēķinu grupās). Tāl. uzziņām 42432.

aktualitāte

Visi konti Rīgas Komerčbankā ir iesaldēti līdz LB vai tiesas lēmumam

Latvijas Banka no 7. marta apturējusi Rīgas komerčbankas veikto finanšu pakalpojumu sniegšanu. 23. martā Rīgas apgabaltiesa plāno lemt par Rīgas komerčbankas (RKMB) maksātnespējas ierosināšanu. "Bankas vadība cenšas darīt visu, lai lieta līdz tiesai nenonāktu un banka pēc iespējas ātrāk atjaunotu darbību. Prasību tiesai var arī atsaukt," SV teica Valdis Jalinskis, RKMB mārketinga nodaļas vadītājs.

Licence AS Rīgas komerčbanka netiek atsaukta, un tai joprojām tiek dota iespēja turpināt sarunas par ieguldījumu veikšanu bankā un maksātnespējas atjaunošanu gan ar tās pašreizējiem akcionāriem, gan potenciālajiem stratēģiskajiem investoriem.

Ja šīs sarunas nedos vēlamus rezultātus, tas atstās ietekmi uz bankas noguldītāju līdzekļu atmaksu. Bankas rīcībā ir tik daudz līdzekļu, lai tās likvidācijas gadījumā pilnībā apmierinātu noguldītāju - fizisko personu - prasījumus līdz 500 latiem. "Es domāju, ka arī kompensāciju izmaksas līdz 500 latiem varētu tikt uzskatītas jau salīdzinoši drīz, jo tam nav nekādu šķēršļu, tikai sīkas tehniskas grūtības," ziņu aģentūrai BNS teica Latvijas Bankas (LB) prezidents Einars Repše. Intars Sloka, RKMB Salaspils filiāles direktors SV informēja, ka pēc Kredītiesdžu likuma šos līdzekļus var izmaksāt tikai tad, ja LB un Rīgas apgabaltiesa banku atzīs par maksātnespējīgu. "Bet to varēs zināt tikai 23. martā," teica I. Sloka. LB pārstāvis SV paskaidroja, ka pēc likuma bankai sanācības plāna izstrādei laiks ir vēl mēnesis pēc tiesas lēmuma, bet iespējams, ka bankas liktenis var izšķirties ātrāk. "Līdz LB vai tiesas lēmumam gan fizisko, gan juridisko personu konti Rīgas komerčbankā ir iesaldēti," sacīja RKMB Salaspils filiāles direktors. SV

Inga REČA

valgums ziņo

BO P/U Valgums-S informē:

Abonentu, kuri norēķinās par pakalpojumiem ar abonentu grāmatītiņām varēs veikt samaksu Salaspils pasta nodaļās, sākot no 22. marta.

BO P/U Valgums

domes ziņas

Izraksts no Salaspils domes ārkārtas sēdes protokola

10.03.1999

Salaspils pilsētas dome, izskatījusi Valsts kontroles Pašvaldību revīzijas departamenta lēmumu nr. 5.1.-2-163/98, **NOLĒMA:**

1. Uzdot domes priekšsēdētājam J. Putniņam organizēt grāmatvedības uzskaiti Salaspils domes norēķinu centrā atbilstoši likumam *Par grāmatvedību* līdz 01.05.1999., pieaicinot zvērinātu revidentu pārbaudes veikšanai.
2. Lūgt Valsts kontroles kolēģijas lēmumā konst. daļā 3. p. uzrēķina

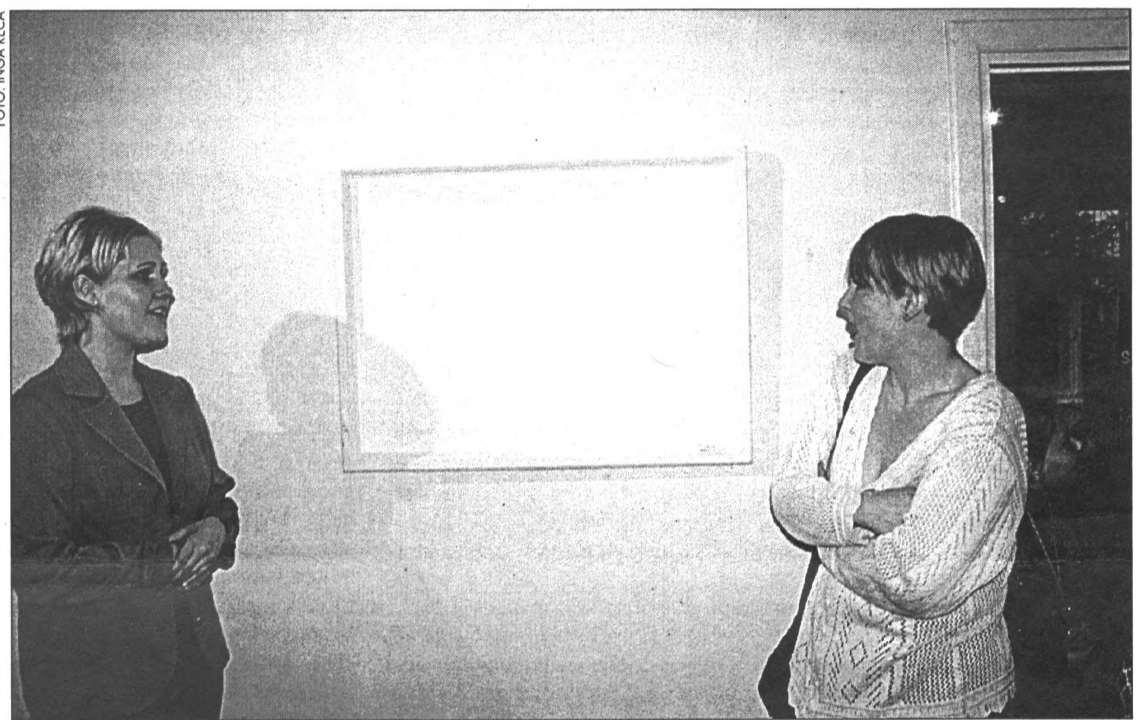
summu Ls 32523 samazināt par Ls 5584,76, jo tā samaksāta no domes aparāta budžeta līdzekļiem domei piederējo telpu remontam, kurās atrodas kafējnīca un nepamatoti ieskaitīta kafējnīcas izdevumu daļa.

3. Uzdot Salaspils domes norēķinu centram nekavējoties pārskaitīt kolēģijas lēmumā 5. p. minēto nodokļu parādu Ls 3326 ienākuma nodokli un Ls 5330 sociālā nodokļa maksājumu.
4. Lūgt Valsts kontroli kolēģijas

(Turpinājums 2. lpp.)

notikums

Ar smaīdu par dzīvi

● Daugavas muzeja speciālistes Sigita un Ilze citīgi pēta Būvvaldes priekšnieka Valērija Sičova darbu *Ziema*.

5. martā Salaspils Mākslas salona izstāžu zālē tika atklāta 1. aprīļa noskaņā veidota izstāde, kurā apskatāmas mākslinieka Dzintara Melņa zīmētās karikatūras. Izstādē *Ar smaīdu par dzīvi* savu humora izjūtu dažādos objektos un mākslas darbos centās attēlot pārstāvji no Salaspils pašvaldības. Izstāde apskatāma līdz 23. martam, varēsiet iepazīties arī ar laikraksta *Salaspils Vēstis* veidoto objektu. SV

Astra NAGLE

valsts kontroles lēmums

Par rīcību ar pašvaldības mantu un finanšu līdzekļiem Rīgas rajona Salaspils pilsētas ar lauku teritoriju domē

Latvijas Republikas Valsts kontroles Pašvaldību revīzijas departamenta Kolēģijas lēmums 1999. gada 5. februārī nr. 5.1.-2-163/98

Valsts kontroles Pašvaldību revīzijas departamenta kolēģija šādā sastāvā: departamenta direktora pienākumu izpildītājs K. Beljānis un kolēģijas locekļi: J. Rumkovskis, A. Svirido un A. Zuitiņa - izskatījusi revīzijas rezultātus par rīcību ar pašvaldības mantu un naudas līdzekļiem 1996., 1997. gadā Rīgas rajona Salaspils pilsētas ar lauku teritoriju domē (turpmāk tekstā - Salaspils pilsētas dome), konstatēja:

1. Salaspils pilsētas domē ievēlēti 11 deputāti, kuri strādā 5 pastāvīgās komitejās. Atsevišķu pašval-

dības funkciju pildīšanai izveidotas 5 komisijas. 1997. gadā par domes priekšsēdētāju atkārtoti ievēlēts J. Putniņš. Pārbaudes periodā domes darbību reglamentēja 1994. gada 16. jūlijā un 1997. gada 21. maijā apstiprinātie domes nolikumi. Tikai pēdējā nolikumā domes struktūrā paredzēts izpildītāja amats, bet domes izpildītājs tika pieņemts darbā jau gadu iepriekš.

Salaspils pilsētas domes pakļautībā reģistrēti 8 pašvaldības uzņēmumi un 20 pašvaldības iestādes.

2. Salaspils pilsētas dome 1996. gadā nav nodrošinājusi savu speciālā budžeta ieņēmuma izpildi un nav iekasējusi maksājumus par pakalpojumu sniegšanu Ls 396 700 apmērā. Neievērojot likuma *Par pašvaldībām* 21. panta 2. punkta prasības, pārskats par

1996. gada speciālā budžeta izpildi domē nav apstiprināts.

Sastādot 1996.-1997. gada pārskatus par pašvaldības budžeta izpildi, dome nav ievērojusi likuma *Par pašvaldību budžetiem* 34. panta prasības, nav sastādīta pašvaldības budžeta (pamatbudžeta un speciālā budžeta) gada norēķinu slēguma bilance un gada pārskatiem nav pievienots pārskats par pašvaldības uzņēmumu finanssiālo stāvokli.

3. Salaspils pilsētas domē kā atsevišķa struktūrvienība darbojās domes kafējnīca. Kafējnīcas izdevumi 1996. gadā pārsniedza ieņēmumus par Ls 16 355 un 1997. gadā - par Ls 16 168. Neievērojot likuma *Par pašvaldību budžetiem* 29. pantu, pārtērīnš bez apropr-

(Turpinājums 2. lpp.)

Par rīcību ar pašvaldības mantu un finansu līdzekļiem Rīgas rajona Salaspils pilsētas ar lauku teritoriju domē

(Turpinājums. Sākums 1. lpp.)

ācijas nelikumīgi segts no pašvaldības budžeta līdzekļiem. Nelikumīgi izlietotās kopējās summas apmērā par Ls 32 523 Salaspils pilsētas domei nosakāms uzrēķins.

4. Neievērojot Ministru kabineta 1994. gada 7. jūnija noteikumus Nr. 111 *Par pašvaldību domes (padomes) priekšsēdētāju mēneša amatalgām un gada piemaksām*, 1994. gada 28. jūnija lēmumu nr. 77 *Par mēnešalgas aprēķināšanu atsevišķām valsts un pašvaldību iestāžu darbinieku kategorijām* un 1997. gada 27. maija noteikumus nr. 193 *Par 1. kvalifikācijas kategorijas valsts civildienesta ierēdņu mēneša algu*, ar Salaspils pilsētas domes lēmumiem 1996.-1997. gadā nelikumīgi un nepareizi darba algās aprēķināti un izmaksāti domes priekšsēdētājam J. Putniņam Ls 4 272,20 un priekšsēdētāja vietniecei M. Muzikantei - Ls 2923,93, par ko Salaspils pilsētas domei nosakāms uzrēķins.

5. Nenoslēdzot līgumus ar mācību iestādēm, domes vadība izlietojusi budžeta līdzekļus Ls 14244,95, samaksājot par savu darbinieku mācībām augstskolās; no šīs summas nav ieturēts iedzīvotāju ienākuma nodoklis Ls 3326 un nav veikti sociālā nodokļa maksājumi Ls 5 330, par ko nepieciešams paziņot Valsts ieņēmumu dienestam.

6. Neievērojot likuma *Par valsts un pašvaldību finansu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu* 4. pantu, Salaspils pilsētas dome 1996. gadā bija pieņēmusi lēmumus par aizdevumu izsniegšanu domes darbiniekiem Ls 12 887 apmērā, no kuriem nav atmaksāti Ls 535. Par nelikumīgi izmaksātajiem pašvaldības budžeta līdzekļiem Ls 535 apmērā Salaspils pilsētas domei nosakāms uzrēķins.

7. Uz Salaspils pilsētas domes priekšsēdētāja J. Putniņa nelikumīgu rīkojumu pamata, kas izdoti, neievērojot likuma *Par grāmatvedību* 7. panta prasības, bez attaisnojuma dokumentiem, pārskaitīti Ls 744 SIA *Lat-Petrol Ltd* un Ls 611,70 SIA *Damza*. Tā kā Salaspils pilsētas domes priekšsēdētājs J. Putniņš kā amatpersona ar savu nelikumīgo rīcību nodarījis zaudējumus Salaspils pilsētas domei Ls 1355,70 apmērā, viņam par šo summu nosakāms uzrēķins.

8. 1995. gadā Salaspils pilsētas dome iegādājās nekustamo īpašumu - zemnieku saimniecību *Solāžu Kaugas* par Ls 50 000 un izveidoja pašvaldības uzņēmumu *Lauku paraugsaimniecība Dole*. 1996. gadā pašvaldība šajā uzņēmumā ieguldīja vēl Ls 21534. Ieņēmumu no saimnieciskās darbības uzņēmumam nebija. 1995. un 1996. gadā pašvaldība šīs saimniecības izveidošanā ieguldīja kopsummā Ls 71 534 un 1997. gadā to pārdeva I. Zarānei par vienošanās cenu Ls 75 000, nosakot samaksu piecu gadu laikā. Līdz revīzijas rezultātu izskatīšanai departamenta kolēģijā Valsts kontrolei uzrādīti dokumenti par to, ka pašvaldībai samaksāta daļa no pirkuma cenas Ls 55 550, pārējā ne-

kustamā īpašuma iegādē ieguldītā pašvaldības līdzekļu daļa Ls 15984 apmērā nav atgūta. Šādu Salaspils pilsētas domes rīcību ar pašvaldības līdzekļiem departamenta kolēģija atzīst par nelietderīgu.

9. Neievērojot likuma *Par valsts un pašvaldību pasūtījumu prasības, bez konkursa un bez izsoles visi sabiedriskie pasažieru pārvadājumi ar autobusu* Salaspils pilsētā nodoti uzņēmējdarbībai SIA *Ormanis*. Turklāt bez attaisnojuma dokumentiem par attiecīgā pakalpojuma faktisko izpildi Salaspils pilsētas pašvaldība no saviem budžeta līdzekļiem samaksājusi SIA *Ormanis* 1996. gadā Ls 7120, 1997. gadā - Ls 22560. Šādi rīkojoties ar pašvaldības līdzekļiem, nav ievērotas likuma *Par grāmatvedību* 7. panta prasības, visa nauda maksāta tikai uz aprēķinu (tāmju) pamata, pēc rēķiniem, bez attaisnojuma dokumentiem par faktisko pakalpojumu izpildi, tāpēc nelikumīgi samaksātās summas Ls 29 680 apmērā pašvaldībai nosakāms uzrēķins.

Kolēģija atzīst, ka nepieciešams pieprasīt no Salaspils pilsētas domes, lai tā, organizējot pasažieru pārvadājumus Salaspilī, ievēro likumu *Par valsts un pašvaldību pasūtījumu* un lai līgums par pasažieru pārvadājumiem tiktu noslēgts uz konkursa (izsoles) pamata.

10. 1995. gada aprīlī bez Salaspils pilsētas domes lēmuma autotransporta nodaļas vadītājam A. Veidem trijos paņēmienos no kases skaidrā naudā izsniegti Ls 28 000 autobusa iegādei.

11. gada 5. maijā Salaspils pilsētas domes priekšsēdētājs apstiprinājis A. Veides avansu norēķinus par Ls 28 000, kam pievienots 1995. gada 26. aprīļa rēķins (INVOICE), kas adresēts Salaspils pilsētas domei par autobusu *Setra* pirkšanu, tā cena uzrādīta DEM 100 000 vai Ls 36800 (pēc Latvijas Bankas kursa 03.05.95. - 0,368). Uz rēķina ir domes priekšsēdētāja 02.06.95. rezolūcija "Apmaksāt". Dokumenti, kas apliecinātu, kad, cik, kur un kam samaksāts par autobusa iegādi, revidentam nav uzrādīti.

1998. gada 14. augustā Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvalde iesniedza Valsts kontrolei dokumentus par šo darījumu, t.sk. deklarāciju, kas izrakstīta uz Latvijas robežas. Deklarācijā uzrādīts, ka autobusa *Setra* saņēmējs ir SIA *Ormanis*, tā cena ir DEM 60 000 vai Ls 22 080 (pēc Latvijas Bankas kursa - 0,368). Deklarācijai pievienots rēķins (INVOICE), kas ir identisks Salaspils pilsētas domei adresētajam, izņemot cenu. Rēķinā uzrādīta cita cena - DEM 60 000 un saņēmējs - SIA *Ormanis*. Šādi apstākļi liecina par noziegumu pazīmēm, kas saistīti ar dokumentu viltošanu un nelikumīgu naudas saņemšanu no pašvaldības, par ko nepieciešams paziņot prokuratūrai, lai izlemtu jautājumu par krimināllietas ierosināšanu un vainīgo saukšanu pie likumā noteiktās atbildības.

11. Pārdodot nekustamo īpašumu *Tirdzniecības centrs*, Salaspils pilsētas dome nav ievērojusi likuma *Par valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas kārtību* 3. panta 2. punktu, kurā noteikts, ka pašvaldības mantas atsavināšanas pamatveids ir mantas pārdošana izsolē. Sludinājums par *Tirdzniecības centra* pārdošanu ar pretendentu atlasī laikrakstā *Latvijas Vēstnesis* publicēts 1997. gada 10. decembrī, t.i., pēc pirkuma līguma noslēgšanas 1997. gada 17. oktobrī. *Tirdzniecības centrs* ar kopējo platību 7 588,4 m² pārdots kopā ar zemi 14 108 m². Rīgas rajona Zemes dienesta nekustamā īpašuma vērtēšanas nodaļa 1997. gada 26. augustā *Tirdzniecības centra* ēkas novērtējusi par Ls 670 574, bet Valsts zemes dienesta licencēts vērtētājs A. Podiņš pēc Salaspils pilsētas domes priekšsēdētāja J. Putniņa pasūtījuma tirgus vērtību noteicis Ls 230 000. Nav ievēroti arī likuma *Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās* 30. panta 3. punkta nosacījumi, kas paredz, ka, pārdodot pašvaldības īpašuma objektu, kura vērtību veido arī pašvaldības zemes vērtība, minētā objekta pārdošanas cenā atsevišķi jānorāda zemes cena. Sakarā ar noslēgtā darījuma neatbilstību vairāku likumu prasībām 1997. gada 11. novembrī Rīgas rajona Zemesgrāmatu nodaļas tiesnese O. Blūmfelde bija pieņēmusi lēmumu par atteikšanos koroborēt noslēgto līgumu un par atteikšanos nostiprināt pircējam īpašuma tiesības zemesgrāmatā, bet pēc revīzijas Valsts kontroles revidentei paskaidrots, ka reģistrācija zemesgrāmatā tomēr izdarīta. Šajā gadījumā saskaņā domes priekšsēdētāja J. Putniņa nelikumīga rīcība ar pašvaldības mantu, par ko nepieciešams paziņot prokuratūrai, lai izlemtu jautājumu par viņa saukšanu pie likumā noteiktās atbildības.

12. Salaspils pilsētas domei ir lieli debitoru un kreditoru parādi. Uz 1998. gada 1. janvāri debitoru parādi ir Ls 1 300 171 un kreditoru parādi Ls 1 216 382, t.sk. *Latvenergo* par siltumenerģiju Ls 909 000. Domei nepieciešams pievērst īpašu vērību, lai dzēstu šos parādus.

13. Grāmatvedības uzskaitē Salaspils pilsētas domē neatbilst likuma *Par grāmatvedību* prasībām:

- netiek veikta pamatlīdzekļu, materiālo vērtību, naudas līdzekļu un norēķinu inventarizācija;
- norēķinus veic bez attaisnojuma dokumentiem;
- netiek sastādīta bilance.

Dome neievēro *Nolikuma par kases operācijām valsts budžeta iestādēs* 9. pantu, kurā noteikts, ka par saņemto skaidro naudu avansā saimnieciskajiem izdevumiem no iestādes katrai personai jānorēķinās 20 dienu laikā no avansa saņemšanas dienas.

Par kolēģijas sēdi paziņots Salaspils pilsētas domes priekšsēdētājam J. Putniņam, bet kolēģijas sēdē pārstāvji nepiedalījās.

Izraksts no domes sēdes PROTOKOLA nr. 26 17.02.1999.

Nr. 15
Par dzīvojamās mājas Selēkas pārņemšanu īpašumā, iekļaujot to pašvaldības bilancē.
Debatēs par šo jautājumu piedalījās: M. Muzikante, M. Daugavietis, J. Putniņš, J. Ligera.
Atklāti balsojot, ar 5 balsīm "par" - "pret" nav, "atturas" 6 - lēmums netiek pieņemts.

Nr. 16
Par pamatlīdzekļu izslēgšanu no PU *Dzīvoklis* bilances.
Atklāti balsojot, ar 11 balsīm "par" - "pret" nav, "atturas" nav - nolemj atļaut G. Vinogradovai, PU *Dzīvoklis* direktorei izslēgt no bilances ēku Skolas ielā 11 sakarā ar ēkas pārdošanu, pirkuma pārdevuma līgums apliecināts 23.11.1995. pie zvērināta notāra I. Žvīgures reģ. nr. 6137.

Nr. 17
Par pamatlīdzekļu pārvirzīšanu.
Atklāti balsojot, ar 11 balsīm "par" - "pret" nav, "atturas" nav - nolemj atļaut no PU *Dzīvoklis* bilances nodot uz PU *Salaspils siltums* bilanci centrālo siltummezglu Salaspilī, Celtnieku ielā 10, kura vērtība ir Ls 20152.

Nr. 18
Par kultūras namu *Nolikumu*.
Atklāti balsojot, ar 11 balsīm "par" - "pret" nav, "atturas" nav - nolemj apstiprināt Salaspils kultūras namu *Nolikumu*.

(Turpinājums nākamajā numurā)

Izraksts no Salaspils domes ārkārtas sēdes protokola

10.03.1999

(Turpinājums. Sākums 1. lpp.)

lēmumā konst. daļā 6. p. minēto uzrēķina summu Ls 535 atcelt, jo minētā summa iemaksāta domes budžetā.

5. Lūgt Valsts kontroli kolēģijas lēmumā konst. daļā 7. p. minēto uzrēķina summu J. Putniņam Ls 1355,70 atcelt, jo minētā summa pārskaitīta par degvielas piegādes transporta pakalpojumiem pēc līguma, kas noslēgts starp piegādātāju un Salaspils domes namu pārvaldi *Saulkalne*. LR VID nodokļu skaidro, ka par preču piegādi nav jānoformē pavadzīme - rēķins, bet jānoformē rēķins-faktūra un nav pārkāpts likuma *Par grāmatvedību* 7. p. (dokuments pielikumā).

6. Lūgt Valsts kontroli kolēģijas lēmuma konstatējošā daļā 9. p.

minēto uzrēķinu Ls 29680 atcelt, jo līguma priekšmets ir divu pastaigvīgu maršruta autobusu uzturēšana pēc domes noteikta grafika apstiprinātās tāmes, iesniedzot rēķinu. Apmaksa notiek par 360 dienām gadā. Neviena pārbaude nav konstatējusi pārkāpumus pasažieru pārvadāšanā, ko veic SIA *Ormanis*. (Dokumentu kopijas pielikumā).

7. Turpmāk, slēdzot līgumus par pašvaldības pasūtījumiem, uzdot domes izpilddirektoram ievērot likuma *Par valsts un pašvaldību pasūtījumu* prasības.

8. Apstiprinot 1999. gada budžeta noteikumus, ņemt vērā VK Pašvaldību revīzijas departamenta kolēģijas lēmumu.

SV

Sporta kompleksa jaunumi:

Pēc basketbola turnīra priekšsacīkšu rezultātiem varam redzēt, ka bez zaudējumiem spēlējušas 2 komandas - LPA un *Sems un partneri*. Pa vienam zaudējumam katrā grupā bija Stopiņu komandai un *Skaronam*, bet trešās vietas svās basketbola kaujās izcīnīja mūsu sporta kluba *Egoisti* basketbolisti un viesi no Mālpils - *Mati*. Šīs sešas komandas tad arī veido jauno finālgrupu, kurā tiks noskaidrots turnīra uzvarētājs. Pārējās komandas arī turpinās sacensības gandarījuma turnīrā, un šodien, 12. martā, jau notiks pirmās abu finālgrupu spēles: plkst. 19:45 *Iesācēji* - *Stopiņi*; 20:45 *Doma* - *Dambrete*; 21:45 *Skarons* - *Stopiņi*.

14. martā šādas spēles: plkst. 16:45 *Tiāde* - 007; 17:45 LPA - *Mati*; 18:45 *Egoisti* - *Stopiņi*; 19:45 1. vidusskola - *Zvēri*.

Sestdien, 6. martā, Salaspils domes kafejnīcā atkal bija *šautriņu mešanas sacensības*. Šoreiz sacensību programmai bija jau mazliet grūtākas spēles - dāmām

301 un kungiem - 301 un 501. Dāmām divās pirmajās vietās nemainīgi Sporta kompleksa pārstāves A. Nogobode un M. Konstantinoviča, trešajā vietā ridziniece K. Ņestorova. Kungiem šoreiz uzvarētāju sadalījums bija mainījies: 1. vietā stabili un pārliecinoši K. Poišs no Mālpils, 2. vietā iepriekšējo sacensību uzvarētājs R. Konstantinovičs, 3. vietā tāpat kā iepriekšējo reizi J. Muciņš no Rīgas. Drīzumā šautriņu metējiem gaidāmas komandu sacensības, lasiet reklāmu!

Atgādinām, ka vēl arvien katru trešdienu Sporta kompleksā notiek **galdā tenisa sacensības**, dalībnieku reģistrācija līdz plkst. 17:25. Gaidām!

14. martā Sporta kompleksā notiks **Rīgas rajona kausa izcīņa roku cīņā komandām**. Sacensību sākums plkst. 11:00. Svēršanās 10:00.

SV

Sagatavoja Mudīte KONSTANTINOVIČA

Zemnieki no Valmieras atgriežas ar vērtīgu pieredzi

Pagājušonedēļ 10 Salaspils zemnieki devās pieredzes apmaiņas braucienā uz Valmieras reģionu, kur divās zemnieku saimniecībās iepazīnās ar ekonomiski pamatotākajām saimniekošanas metodēm lopkopības nozarē. Redzētajās saimniecībās jaunās metodes nepārliecināja tā, lai mūsu zemnieki uzreiz censtos izveidot lielus ganāmpulkus. Redzētais varbūt sākamā šokēja, bet iegūtās idejas bija vērtīgas - pēc brauciena atzina Salaspils zemnieki.

Saimniekošanas pamatā - ekonomiski apsvērumi

Salaspils zemnieku konsultante Ināra Kanska vaicāta par to, kā pēc pieredzes braucienam izvēlēts tieši Valmieras reģions, pastāstīja, ka Valmieras pusē valda zināma sakārtotība zemnieku saimniecībās, tai skaitā arī lopkopībā. Valmierieši, arī limbažnieki un Kurzemē liepājnieki atšķiras no pārējiem lopkopjiem Latvijā, jo mēģina pārņemt no ārzemēm progresīvāko un pielāgot mūsu apstākļiem. "Esam pieraduši lopus turēt siltumnīcas apstākļos, tā kā mums, cilvēkiem, liekas siltāk, ērtāk un labāk. Tā bija iegājies no padomju laikiem - varēja atļauties sagādāt mazāk barības, jo lopiem siltos apstākļos enerģiju, lai sevi sasildītu, vajag mazāk. Varēja ietaupīt barību, bet vajadzēja vairāk medikamentu, jo lopi slimoja.

tāk, lai būtu jāalgo mazāks darbspēks, lai produkcijai - pienam - būtu zemāka pašizmaksa. Valmierieši arī pastāstīja, ka dabīgos apstākļos turēti lopiņi mazāk slimo, mazāk jālieto medikamenti, ir augstāka piena kvalitāte, līdz ar to - augstākas piena cenas, jo šobrīd, kad piena iepirkuma cenas ir zemas, zemnieks nevar atļauties nodot nekvalitatīvu pienu. Viņi lieto arī modernāku pakaišu materiālu, kurā dzīvo mazāk baktēriju - piemēram, smiltis.

Zinu, ka daudzi nepiekrīt jaunajām lopkopības metodēm, bet prakse pierāda, ka šajā ekonomiskajā situācijā saimniekot ar modernām metodēm ir vienīgā iespēja, lai zemnieks izdzīvotu," ir pārliecināta zemnieku konsultante.

Labāk vienreiz redzēt

● Tā - ārā, sniegā, vējā, salā, nevis siltā kūti - tiek turēti jaundzimuši teliņi

Valmieras reģionā redzētajās saimniecībās lopi turēti tā saucamajās vieglā tipa kūtīs, kur vējš un aukstums, turklāt lopi ir nepiesietti.

Valmieras saimnieki šādas metodes pieņēmuši ekonomisku apsvērumu dēļ: vieni vieglā tipa kūtīs cēluši no jauna, citi rekonstrējuši vecās, bet arī ar domu, lai visi darba procesi izmaksātu lē-

Ināra Kanska atzīst, ka ar valmieriešu jaunajām saimniekošanas metodēm pati iepazīnusi pirms dažiem gadiem ar viņai daudz kas lies nepieņems. "Uzaicināju valmieriešus pie mums uz zemnieku mācībām, un tas, ko viņi stāstīja, Salaspilī bija kā revolūcija! Mēs atzinām, ka labāk vienreiz redzēt, nekā 10 reizes dzirdēt, un devāmies paši apskatīt

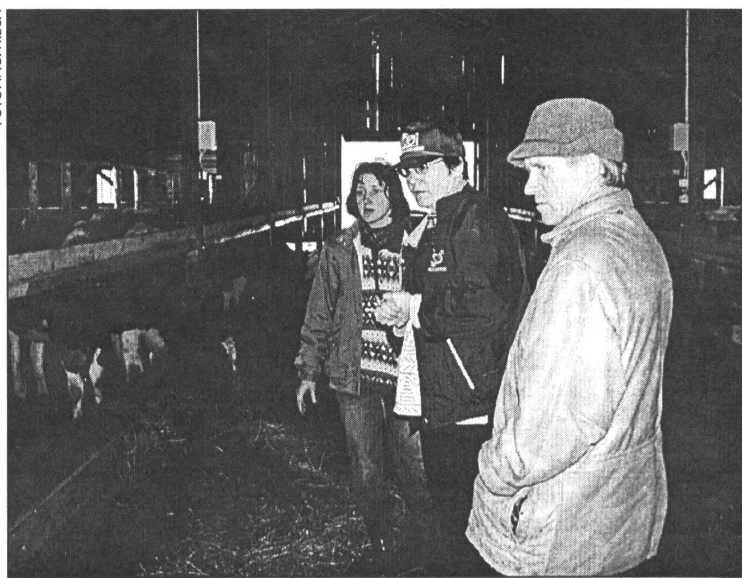
savām acīm. Redzot šīs saimniecības, kurās gan bija nekārtība ap kūtīm, mūsu zemniekiem radās idejas, kā viņi mainīs savu saimniekošanu. Vecie pamati ir sašķobījušies," teica I. Kanska. "Šokējoši šķita, ka tā - gandrīz ārā - vispār var turēt lopus, bet savā saimniekošanā es noteikti pārņēmu to, ka govīm jānozāgē ragi," atzina Putniņu saimniece Mudīte Edule.

Lai arī daudz ko mūsu zemnieki neatzina, bet vienā lietā gan visi bija vienprātīgi - govīm ragi nav vajadzīgi! Ragi ir atavisms. Tie ir nepieciešami, ja govīs ganās kalnu pļavās, kur var uzbrukt vilki. Jo pret ko gan tam būtu jāizstāvas - pret saimnieka sliktu garstāvokli? Jā, ir ne mazums gadījumu, kad kopēji tiek savainoti un lopi ir jālikvidē to agresivitātes dēļ. Arī ganāmpulkā viens otru savaino - rētas nesadzīst un rodas iekaisumi. Šonedēļ no Valmieras Juitinoviča un Zāliša veterinārā servisa - tā, kurš pamatā ir ieviesis šīs jaunās saimniekošanas metodes Valmieras reģionā, uz Salaspili tiks aicināts veterinārārsts, kurš četrās mūsu saimniecībās veiks šo procedūru.

Eiropas melnraibās sevi neattaisno

Valmieras reģiona saimniecībās ganāmpulkos ir 40 līdz 60 govīs, un pēc viņu mērogiem Salaspilī var teikt, ka ir naturālās saimniecības - lielākajām saimniecībām ir 5-7 slaucamas govīs. Tas ir saistīts ar mūsu ģeogrāfisko stāvokli, ar Rīgas tuvumu - zeme ir, bet paši strādā Rīgā. Ganāmpulki nav lieli, bet tas nenozīmē, ka tie nevarētu kļūt lielāki. "Ja man būtu 10 govīs, es padomātu, vai tomēr labāk neturēt tikai 5, bet augstvērtīgākas," pēc redzētā teica Vija Treimane no Veckaugu saimniecības.

Valmieras pieredze rāda, ka ganāmpulka vērtība atkarīga no ģenētiskā materiāla. "Valmieras Juitinoviča un Zāliša veterinārā servisa piedāvā Amerikas ģenētiku tāpēc, ka no turienes nāk īpaši izcilas piena govīs. Cenas nav lētas, bet tas atmaksājas. Mūsu pusē ir pierasts turēt mazražīgas govīs, tāpēc arī nav gaidītā rezultāta. Visu laiku tiķa uzskatīts, ka no Dānijas un Holandes tiek piedāvāti

● Zemnieku Juri Siksnu (no labās) īsti tomēr nepārliecina modernās saimniekošanas metodes

kārtīgi vaislinieki un nu tik būs rezultāti, bet to, kā nav, tā nav. Arī mūsu, Latvijas brūnā, piena gaļas šķirnes govīs pēc krustojšanas ir palikusi tik maiga, ka tā vairs nav tā Latvijas brūnā. Eiropas visi šķirņu krustojumi ir tiktāl sakrustoti, ka vairs nevar pateikt, kas tur beigās iznāks. Es sākumā arī diezgan skeptiski skatījos uz pavisam cita kontinenta - Amerikas - ģenētisko materiālu, bet valmieriešu pieredze mani pārliecināja, ka tā tiešām ir jādara. Valmieras pusē mūsu zemnieki par to pārliecinājās - izslaukumi ir pieņemami, saimniekiem Amerikas govīs patīk labāk nekā tās, kas iepirkas Eiropā," secina I. Kanska.

Zemniekiem nepieciešams kooperēties

Viena no būtiskākajām lietām, kāpēc zemnieki devās šajā braucienā, bija pieredzes iegūšana skābbarības sagatavošanā. Zemnieku konsultante ir pārliecināta: "Pilnīgi lieki mēs tērējam laiku un algojam darbspēku, lai izravētu savus biešu laukus, kas nepavisam nav tā vērtīgākā barība lopiem. Taču mūsu zemniekiem nav attiecīgas tehnikas skābbarības gatavošanai un tāpēc šobrīd lieti noderētu vietējo zemnieku

kooperēšanās. Nevajadzētu izmantot papildu līdzekļus, bet saliedēties un ar mazākiem ieguldījumiem sagatavot barību. Tās sagatavošanai nav jāskatās uz debesīm un jālūdz Dieviņš, lai atsūta sausu laiku. Arī barības vērtība skābbarībai ir augstāka nekā bietēm. Lopbarības bietes var aizstāt ar melasi - aizbrauc uz kombinātu, nopērc un būs cukurvielas."

Pieredzes apmaiņa ir ļoti nepieciešama!

"Šādi braucieni ir ārkārtīgi vajadzīgi! Lai iegūtu kādu derīgu ideju savai saimniekošanai," atzina gan Mudīte Edule, gan Vija Treimane, gan Juris Siksnis no Klusiņu saimniecības.

Ināra Kanska teic, ka vasarā varētu aizbraukt uz kādu lauksaimniecības izstādi Viļānos, Vecaucē, Priekuļos. Izskanēja doma, ka varētu kādu cūku fermu apskatīt. "Nevar iestāties, jābrauc skatīties kā zemnieki saimnieko citur. Domāju, ka mēs maz braucam, jo nav zemnieku atsauces. Arī uz šo braucieni dažs bija jāpierunā, bet tagad droši vien tā vairs nebūs," cer zemnieku konsultante.

SVJ

Inga REČA

tops

Skūpstieties uz veselību!

Neraugoties uz strīdīgo viedokli, ka it kā milēšanās noved pie agras nāves, tomēr ir ļoti zināms, ka paši slavenākie milētāji dzīvojuši ilgi: Katrīna II nomira 76 gadu vecumā, Saksijas Augusts - 63, bet nepārspētais Kazanova nodzīvoja līdz pat 73 gadu vecumam. Tiesa, ir viena nianse, kura bija zināma tikai viņu partneriem: viņiem visiem ļo-o-o-ti patika skūpstieties! Skūpstieties kaislīgi! Skūpstieties ilgi! Bet galvenais - bieži! Un jūs sevi atbrīvosiet ne tikai no stresa un sliktā garstāvokļa, bet tiksiet vaļā no daudzām slimībām, un tas nozīmē, ka dzīvosiet ilgi. Jā, jā, nešaubieties. Iemilējusies par šo faktu nojauta jau sen, bet zinātnieki to izskaidrojuši tikai pavisam nesen.

Monreālas (Kanāda) universitātes speciālisti ar savu rietumnieku pamatīgumu pierādījuši, ka milestības skūpstis kavē stresa un satraukuma hormonu veidošanos. Bet praktizējošie universitātes mediķi jau sen iesaka saviem pacientiem, sevišķi tiem, kuri slimo ar hipertoniiju un diabētu, biežāk... skūpstieties. Jo skūpstis pazemina asinsspiedienu un cukura daudzumu asinīs.

Vācieši (arī it kā nopietni cilvēki) kādā mācību kongresā ieteica pārvarēt arī sāpju sindromu ar skūpstu palīdzību. Mātes, skūpstot savus mazulīšus, to jau sen arī bez kongresa zinājušas, bet zinātnieki ieteica izmantot šo metodi visiem bez izņēmuma, jo arī zinātniski ir pierādīts, ka labāku zāļu

pret sāpēm nav.

Losandželosā ar skūpstu lietderīguma pierādīšanu veicies vēl labāk. Desmit (!) gadu pētījumi un izmēģinājumi ir pierādījuši, ka skūpstis ir brīnumlīdzeklis pret visām sirds, kuņģa, aknu un visu citu orgānu slimībām. Turklāt no skūpstīšanās izzūd grumbas un ķermenis zaudē svaru. Neticiet? Ir saskaitīts, ka, veicot šo brīnumaino nodarbošanos, vienā skūpstīšanās reizē sadeg 3,8 kilokalorijas un šajā procesā piedalās aptuveni 40 sejas muskuļi! Šādi dienas laikā, nepārtraukti skūpstoties, var zaudēt pat līdz 3 kg svaram! Tāpēc skūpstieties uz veselību!

Sagatavots pēc ārzemju preses materiāliem

informācija zemniekiem

Zemnieku ievērībai!

Jelgavas rajona Lauksaimniecības konsultāciju biroja organizēto semināru plāns 1999. gada martā.

Grāmatvedība - pievienotās vērtības nodokļa aprēķināšanas, deklarēšanas un maksāšanas kārtība. Ozolniekos (LLKC) 16. martā plkst. 11:00.

Dārzenkopība - kāpostu, galda biešu, seleriju audzēšanas agrotehnika un šķirnes. Mārīte Gailīte, Ozolniekos (LLKC) 18. martā plkst. 11:00.

Dārkopība - dzērveņu audzēšana. Marta Liepniece, (LLU Jelgava) 25. martā plkst. 11:00

Augkopība - graudaugu audzēšanas agrotehnika, to kvalitātes rādītāji, šķirņu izvēle. Prof. A. Ruža (LLU LF). Pieredzē dalīsies Sēja laureāts V. Burmistrs Ozolniekos (LLKC) 31. martā plkst. 11:00.

no anitas krātuvītes

Diskotēkā:

- Paldies, meitenīt, par deju!
- Kāda deja? Es spraucos uz garderobi!

Telegramma:

"Maskava, Kremliis. Biedri Ļeņin, palīdziet nabaga ebrejam. Rabinovičs."

Nākamajā dienā Rabinoviču izsauca, kur vajag:

- Vai jūs esat pie pilna prāta? Jūs nezināt, ka Ļeņins sen miris?
- Nu, jā, pie jums vienmēr tā: ja jums vajag, tad viņš ir mūžam dzīvs, bet, ja vajag nabaga ebrejam, viņš ir sen miris!

Brauc sabiedriskajā transportā tāds omulīgs vīrs siltā kažokā. Šim blakus stāv students no Āfrikas tādā paplānā beisbola vējjaciņā.

Vīrs pagriežas un ar smaidu saka:

- Nu, kas ir, Maugli, nosali?

